

ZALOŽBA
Uradni list
Republike Slovenije

Patrick Vlačič

**OMEJITVE VIŠINE
ODGOVORNOSTI
V PREVOZNEM
PRAVU**

© Uradni list Republike Slovenije, 2007. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki. Tako ravnanje je, razen v primerih iz 46. do 57. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

Zbirka SCIENTIA / IUSTITIA

PATRICK VLAČIČ

OMEJITVE VIŠINE ODGOVORNOSTI V PREVOZNEM PRAVU

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

347.763(075.8)

VLAČIČ, Patrick

Omejitve višine odgovornosti v prevoznem pravu / Patrick Vlačič. -
Ljubljana : Uradni list Republike Slovenije, 2007. - (Scientia iustitia ; 12)

ISBN 978-961-204-386-5

236006400

KAZALO VSEBINE

Kratice	11
Okrajšave	13
1. UVOD	17
1.1. Nekatera pojmovna izhodišča	18
2. OD ZAMETKOV OMEJITVE ODGOVORNOSTI DO INSTITUTA OMEJITVE VIŠINE ODGOVORNOSTI V PREVOZNEM PRAVU	23
2.1. Korenine omejitve višine odgovornosti prevoznika	26
2.1.1. Zgodovina omejitve višine odgovornosti v kontinentalni Evropi	26
2.1.2. Zgodovina omejitve višine odgovornosti v Angliji	30
2.1.3. Zgodovina omejitve višine odgovornosti v Združenih državah Amerike	32
2.2. Zgodovinska sistema splošne omejitve višine odgovornosti pomorskega prevoznika	34
2.2.1. Abandon	34
2.2.2. Angleški sistem	36
2.2.3. Drugi sistemi	39
2.2.3.1. Sistem eksekucije (nemški sistem) . . .	40
2.2.3.2. Ameriški sistem	41
2.2.3.3. Italijanski sistem	42
2.2.3.4. Grški sistem	43
2.3. Sklep	43

3. OMEJITEV VIŠINE ODGOVORNOSTI V 20. STOLETJU (KONVENCIJE 20. STOLETJA)	45
3.1. Pomorski prevoz in omejitev višine odgovornosti ...	45
3.1.1. Splošna omejitev višine odgovornosti ladjarja	46
3.1.1.1. Konvencija iz 1924. leta	47
3.1.1.2. Konvencija iz 1957. leta	52
3.1.1.3. Konvencija LLMC 1976	58
3.1.1.4. Protokol 1996	67
3.1.2. Posebne omejitve odgovornosti	70
3.1.2.1. Uvod	70
3.1.2.2. Mednarodna konvencija za izenačitev nekaterih pravil o konosamentu (nakladnici) in protokol o podpisu (Haaška pravila)	73
3.1.2.3. Protokol o spremembah Mednarodne konvencije za izenačitev nekaterih pravil o konosamentu (nakladnici) in protokola o podpisu iz 1968. leta (Haaško-visbyjska pravila)	80
3.1.2.4. Konvencija Združenih narodov o prevozu blaga po morju iz 1978. leta (Hamburška pravila) ...	90
3.1.2.5. Novi dokument o prevozu blaga po morju	92
3.1.2.6. Budimpeška konvencija o pogodbah za prevoz blaga po notranjih vodah ...	93
3.1.2.7. Rešitve v Republiki Sloveniji	94
3.1.3. Omejitev višine odgovornosti pri prevozu potnikov in prtljage	96
3.1.3.1. Omejitev višine odgovornosti pri prevozu potnikov v mednarodnem prevozu	96
3.1.3.2. Prevoz potnikov po morju v Republiki Sloveniji	100
3.1.4. Druge omejitve višine odgovornosti v prevozu	101
3.1.4.1. Omejitve višine odgovornosti za onesnaženje z nafto, ki se prevaža kot tovor	101

3.1.4.2.	Omejitev višine odgovornosti za jedrske škode	105
3.1.4.3.	Omejitev višine odgovornosti za prevoz nevarnih snovi	107
3.1.4.4.	Omejitev višine odgovornosti za škodo, povzročeno z razlitjem goriva ladje	108
3.1.4.5.	Omejitev višine odgovornosti za škodo, ki jo povzročijo prevozni terminalisti	109
3.1.5.	Prevoz po notranjih vodah	109
3.1.6.	Lastnik ladje, ladjar in prevoznik	110
3.2.	Letalski prevoz in omejitev višine odgovornosti	113
3.2.1.	Mednarodna ureditev	113
3.2.1.1.	Prevoz tovora	119
3.2.1.2.	Prevoz potnikov in prtljage	120
3.2.2.	Ureditev letalskega prevoza v Republiki Sloveniji	121
3.3.	Železniški prevoz in omejitev višine odgovornosti . . .	124
3.3.1.	Mednarodna ureditev	124
3.3.1.1.	Prevoz tovora	125
3.3.1.2.	Prevoz potnikov in prtljage	126
3.3.2.	Ureditev železniškega prevoza v Republiki Sloveniji	128
3.4.	Cestni prevoz in omejitev višine odgovornosti	131
3.4.1.	Mednarodna ureditev	131
3.4.1.1.	Prevoz tovora	131
3.4.1.2.	Prevoz potnikov	133
3.4.2.	Ureditev cestnega prevoza v Republiki Sloveniji	135
3.5.	Multimodalni prevoz in omejitev višine odgovornosti	136
3.5.1.	Mednarodni multimodalni prevoz	137
3.5.2.	Ureditev multimodalnega prevoza v Republiki Sloveniji	139
3.6.	Sklep	139

4. NEOMEJENA ODGOVORNOST PREVOZNIKA	141
4.1. Osebna krivda (<i>actual fault or privity</i>)	141
4.1.1. Konvencija iz 1957. leta	142
4.1.2. <i>Actual fault or privity</i> v angleški judikaturi ...	146
4.2. ... namenoma ali brezobzirno in z vednostjo ... (... <i>with intent or recklessly and with knowledge</i> ...) ...	153
4.2.1. Pravna narava ravnanja ali opustitve, zaradi katerih odgovorna oseba izgubi pravico omejiti višino odgovornosti	155
4.2.1.1. Krivda v kontinentalnem pravnem okolju	156
4.2.1.2. Krivda v anglosaškem pravnem okolju	161
4.2.2. Osebno ravnanje ali opustitev (<i>personal act or ommision</i>)	164
4.2.3. Brezobzirno (<i>recklessly</i>)	167
4.2.4. Z vednostjo (<i>knowledge</i>)	171
4.2.5. ... da bo do takšne škode verjetno prišlo (... <i>such loss would probably result</i>)	172
4.2.6. Dokazno breme	173
4.2.7. Sinteza	175
4.3. Ameriški model (<i>privity or knowledge</i>)	176
4.3.1. Splošno	177
4.3.2. Nesposobnost ladje za plovbo	182
4.3.3. Sodna praksa	183
4.3.4. Dokazno breme	189
4.3.5. Doktrina osebne pogodbe (<i>personal contract</i>) ...	191
4.4. Izguba pravice omejiti višino odgovornosti in kodeks ISM	193
4.5. Ureditve v Republiki Sloveniji	194
4.6. Sklep	197
5. OMEJITEV VIŠINE ODGOVORNOSTI V PREVOZNEM PRAVU: PRO ET CONTRA	199
5.1. Civilnopravni vidik omejitve višine odgovornosti ...	199
5.2. Razlogi za omejitev višine odgovornosti pod drobnogledom	204

5.2.1.	Splošno	204
5.2.2.	Nekateri klasični argumenti za omejitev višine odgovornosti	207
5.2.3.	Zaščita finančno šibke industrije	210
5.2.4.	Katastrofalne škode	212
5.2.5.	Omejitev višine odgovornosti kot poenostavitev postopka povrnitve škode	213
5.3.	Nekateri ekonomski vidiki omejitve višine odgovornosti	216
5.3.1.	Omejitev višine odgovornosti in zavarovanje	216
5.3.2.	Nekateri praktični problemi omejitve višine odgovornosti	224
5.3.2.1.	Problem ohranjanja vrednosti zneskov omejitve višine odgovornosti	224
5.3.2.2.	Različne vrednosti tovara in enotna omejitev višine odgovornosti	229
5.4.	Razlogi proti omejitvi višine odgovornosti pri prevozu potnikov	230
5.5.	Pravna ureditev omejitve višine odgovornosti v prevozu <i>de lege ferenda</i>	240
6.	ZAKLJUČEK	245
7.	VIRI IN LITERATURA	251
7.1.	Knjige	251
7.2.	Članki	257
7.3.	Revije z judikati	261
7.4.	Publikacije mednarodnih organizacij	261
7.5.	Mednarodne konvencije	262
7.6.	Domači predpisi	265
7.7.	Drugo	266
7.8.	Internetni viri	267
	Povzetek v angleškem jeziku	271
	Imensko kazalo	283
	Stvarno kazalo	287